

T. B. M. M.**TUTANAK DERGİSİ****84 üncü Birleşim****14 Nisan 2005 Perşembe**

3.- *Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/989) (S. Sayısı: 861) (X)*

BAŞKAN -

24 üncü maddeyi okutuyorum:

.....

BAŞKAN - Madde üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına, Trabzon Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi.

Sayın Hamzaçebi, buyurun efendim.

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının bu maddesi, taşra teşkilatı kapsamında vergi dairesi başkanlıklarını düzenlemektedir.

Bu madde, hükümet tasarısında 25 inci madde olarak yer alıyordu ve başlığı, "Gelir İdaresi Bölge Başkanlığı" idi. Hükümet tasarısında, taşrada 22 tane bölge başkanlığı kuruluyordu. Bu bölge başkanlığı, vergi dairesi olarak tanımlanıyordu ve 22 bölge başkanlığına bağlı olarak da şubeler açılması öngörülüyordu.

Tasarı genel gerekçesinde mevcut idarî yapıyı eleştirirken özellikle bu hususu öne çıkararak, bu yapıyla vergi toplama maliyetinin yükseldiğini savunuyordu. Dolayısıyla, bunu azaltmak için, vergiyi daha düşük maliyetle toplayabilmek için taşrada farklı bir örgütlenme öngörüyordu. Kendine göre bir model kurmuştu. Bölge başkanlığının kendi içinde bir tutarlılığı vardı. Plan ve Bütçe Komisyonu çalışmalarında bölge başkanlığı düşüncesinden hükümet vazgeçti, vergi dairesi başkanlıkları olarak düzenledi; ancak, bu vergi dairesi başkanlığının altında ayrıca vergi dairesi müdürlüklerinin olması da getirildi. Hükümet tasarısında vergi dairesi müdürlüğü yoktu, onun yerine şubeler vardı.

Şimdi, bir başka önergeyle hükümet bu düşüncesinden vazgeçiyor, taşrada ana birimin vergi dairesi başkanlığı olması düşüncesinden de vazgeçip, vergi dairesi başkanlığı yanında, taşrada vergi dairesi başkanlığı bulunmayan yerlerde vergi dairesi müdürlüğünün de bir taşra birimi olduğu söyleniyor.

BAŞKAN - Sayın Hamzaçebi, bir 5 saniyenizi rica edeceğim.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, salon içindeki uğultu sebebiyle sayın hatibin konuşması anlaşılmıyor. Lütfen...

Buyurunuz Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani, Maliye Bakanlığımız henüz taşrada nasıl bir örgütlenmeye gideceğine karar verebilmiş değil. Hükümet tasarısından Genel Kurula gelene kadar iki kez değişen düşünce söz konusu ve iki kez değişen düşünceyle aşağı yukarı bugünkü yapıya, bugün uygulamada olan yapıya benzer bir yapıyı kurmayı düşünüyor. Tek farkı, bugünkü yapıda vergi daireleri

defterdara bağlı, yeni tasarıda vergi dairesi başkanlıkları doğrudan Ankara'ya, yani, Gelir İdaresi Başkanlığına bağlı olacak.

Şimdi, ben sormak istiyorum, bütün yapıyı hemen hemen bugünkü haline getirdikten sonra, bütün kabahat defterdarlıklarda mı, defterdarlık kurumunda mı diye sormak istiyorum. Bölge başkanlığını ortaya koyarken onun kendi içinde bir tutarlılığı vardı, savunulabilir, defterdarlık kurumunun alternatifi olarak ortaya konulabilir; ama, şu yapının, önergieyle getirilen bu yapının, defterdarlık kurumu dışında, mevcut yapıdan hiçbir farkı kalmamaktadır değerli arkadaşlar ve tekrar soruyorum; bütün kabahat defterdarlık kurumunun mu?!

Devam ediyorum. Bu şekilde bir yapılanmayla, tasarının diğer maddelerinde, gelir idaresinin yapısına güç katmayan, hatta, tersine, bugünkü gücünden daha geriye gitmesine neden olan düzenlemelerle birlikte, bu teşkilatın defterdarlık kurumundan koparılması, korkarım, bu idareyi zayıflatır. Korkarım diyorum; çünkü, defterdarlık kurumunun bu yapıya, bu teşkilata kattığı bir güç vardır. Defterdarlığın, malî idarenin ildeki en büyük temsilcisi olması nedeniyle, gelir idaresine, görev alanındaki diğer unsurlardan aldığı güçle yapmış olduğu bir destek, vermiş olduğu bir güç vardır. Şimdi, bu gücü dengeleyecek veya bu gücün yerine konulabilecek bir gücü bu tasarı getirmemektedir.

Bir kere, altyapı yatırımları için bu idareye bir esneklik vermiyor bu tasarı. Plan ve Bütçe Komisyonunda, böyle bir güvenceyi, tasarıya, özellikle benim önerimle koymuştuk. Gelir İdaresi Başkanlığının bu yeni modelde ihtiyaç duyacağı altyapı yatırımlarını sağlayabilmek için kendisine bir ödenek güvencesi verilmesini sağlamaya yönelik madde, maalesef, altkomisyonda koymamıza rağmen, Plan ve Bütçe Komisyonunda çıkarıldı. Bir kere, altyapı yatırımını yapamıyor, harcama esnekliği yok. Oysa, yarı özerk veya güçlü gelir idarelerinin önemli bir özelliği, genel bütçe veya harcama kurallarına kıyasla biraz daha esnekliğinin olmasıdır, personel politikalarında biraz daha esnekliğinin olabilmesidir. Bütün bunların hiçbirinde, bu idarenin esnekliği yok. Yatırımları için bir ödenek güvencesi yok. Bu idare, genel tebliğ çıkarma gücüne bile sahip değil. Şimdi, bu idare nasıl güçlü olacak, gerçekten merak ediyorum. Bu değişiklikler, bu idareyi giderek daha güçsüz kılan bir yapıya dönüştürmektedir. Bunun tek bir anlamı var, bu tasarının tek bir hedefi var bana göre; bu tasarı, Türkiye'nin ihtiyacı olduğu için değil, sadece, hükümetin IMF'ye vermiş olduğu bir söz nedeniyle çıkarılıyor. İşte, bir şey yapılmış gözüküyor, yapıyormuş gibi görünüyor maalesef, üzülerak belirtmek istiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Hamzaçebi.